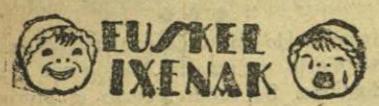

Euskel Atala

MUNDAKA'N. — "Jokin", Pildain'tar Aniketa eta Larrañaga'tar Miren'en se miari; besuetan artu eben, Pagatzaurt imduatai Julen eta Eige'a'tar Jasone senar-senatiak.

Zorijonak ume ta guraso ta aitama bixtijezi. Olatxeta beti euzkotar gustiak euzkerearen aldez ta gure elia goralduko doga.

Tene'-ren liburua

—Enen nator, ba, ene Kirikiño, gure irakurrialde zeozer esatera "Tene"-ren liburuaz.

—Zer dala?

—Azkenengoz zuk eta bijok eiki gen diun alkarrizketa batian, zeuk esan zeus tan liburu ori nun saltzen dan, erosteko ta irakurteko eta goro zeozer idazteko beratzas, gauza labur bat ixanda be,

—Baita, baita... alantxe da, aztuta ner kan... ederto, ta zer eretzi dautsozu?

—Orra ba, erosi neban Bilbao'n, etxera eruan neban, eta neurri asti-aldejat jarraian, irakurri dot poz-pozik.

—Zeintzut lenengo?... Itziarr'i idazkjak ala olerkijak?

—Egija esan biar-dautzut, lenengo olerkijak irakurri ditut, eta gero idazkijak. Ez tot esango zeintzuk diran obiak, dana's onak jidutinen yatz. Orrait, ezin leike nkatu, idazkijak neskatinetako oso irakasgarrijak dirala, sakonak, gai asko duak le sartuta; gure neskatalik ondo egindo dabe idazki orrek astiro-astiro irakurri, ja, ta euren zer-ikasi asko aukritut, dabe.

—Beraz, asko atsegir ixan yatzuz idazkijok.

—Asko... esaten dana letxe. Baña olerkijak, nile irakurri ihan dodazanetariak onenak ezpa'dira, bai onenetarikuak, lenen-gokuen parekuak.

—Alantxe da, zeuk dipozun orixe uste ixan dot neuk be beti oierki orretzaz...

—Emen esan dautzudana ipini egizu "Euzkel-Atala"-n, eta eginda dozu len-guan eskatu zeunstana.

—Eskerrik asko.

—Aldo ergin baño lenago, eskar bat es-katuko dautzut.

—Zein?

—Tene'-ren olerki auxe eredutzat ipii dagizula.

—Pozarren.

♦♦♦

Gogo-negarra

Goga illun ta biotza miñez, Urtzi nerea, emen naukazu; Beti alaka, beti zotínez, Neke gogorra zait ba gallendu; Ta Zuri ezik, nile mori deitu?

Biotz-atean maitasun-eske. Somatu zaitut aibat alditan, Eta ero onek, iriki gabe Bidaldu zaitut neure kaltean. Jaiokoa aundiña zer egin detan!

Bañan gogoak, Zure deyaren Gozotasuna ezin du aztu; Ain dei biguñik ez du entzuten, Zu lez maiterek arkitzen ez du, Eta gaur berak billatzan zaitu!

Ludiko poza, Zu gabe, Jauna, Ez da besterik, neke latz latza, Atsego larri, txitx zama astun, Zorrixtar gogor ta eriotza; Ez orren billa nere biotza!

Gaxua, maitez Zeutzat ein dezu, Ta Zeutzaz ezik! ai! ezin da ase; Dena da gutxi Zu ez bazaitu, Ezin da bizi Zure poz gabe; Beretza, Urtzi, erruki zaita!

TENE

Idazki-Ereduak

Jerusalen-osterean semiak amari

BOSFORO

Neure amato'o kutuna: "Iilde Frans" itxas-ontzien egin dogu ibiltaldi eder bat Bosforo iztunatik ziar.

Bosforo iztuniak bananduten dau Asia Europa'tik, eta bere bidez Itxas Baltik (Mar Negro) igaro lei Marmara itxasora; 27 kilometro daukoz iúzera eta Itxas Baltzaren sarreran daukoz esker-eskumatarra mendi bijeten gasteri sendi bi galera-zetako sarreria itxas-ontzi guda-larieji.

Uts egiteko bildur barik esan lei, toki aude dala Konstantinopla'ko tokirik ederra; itxas-ontzien, eta erreskada iúz-luzian ikusten dira txadonak (mekitak) euren ezpadan sortoztakaz, kumpulan, almiranak, jauregi ederrak, gasterluak, audari-etiak, ostatuak, zipres ta platan-

ta piñozko baso asariak eta abar; ikus-mira ederragorik ezin aukitu leiteke ludi gustijan; etxerik geyenak, ez izanik jauregi eta txaletak, egurrezkuak dira, augegaitik suak dazuanen errenet dura millaka; beraugaitik beti dago. Galata'ko torriari adi edo zaintzen aibat gizon, sua ikusten daben unian bertu'a. gundutera juateko.

Amasaspig geltoki (estaziño) daukoz iztuna onik. Bigarren geltokian ikusten da Barrobarro, itxas-lapurraren obia (seputuria), baita ge geltoki onen inguruan ikus ten da Txeragan'en jauregi ederra, bañez estabe ikusten izten, ezta urreratutu'ne, antxe dagoiaiko "haren" zati bat eta zantalle asko dagozalako.

Saspigarren geltokian ikusten da Darío, erregiak egin eban zubi ederra, nundik gara zan, aldi aretan, 700-000 gizoneko gudaroze inartsuza.

Toki au dana da ikusgarria eta guik itxas-ontzitik urten baga ikusi dogu gus-tija; etxar sartu Itxas Baltzian ta bira egin dau itxas-ontzijak, eta gelditu barik Konstantinoplak, sartu gara Marmara itxasoan Pireo'runtz, laster igaroko gara antzifia Nikomedia urijaren aurretik, bafia gelditu barik, ba urru az ezo dago gur-ja; eta ibilkundian inxentuta, Nikomedialko urjiza edo martirikasko emon datuso zeruari; Adrian Deuna eta beste 23 berre lagunak ementze ixuri eben odoña Jesukristo'ren zifiesmena autortutagaitik. Bitor, Bitoriano, Kintilio, Modesta, Fizto deunak eta beste askole be, emendizel-igion ziran donokira; alde au kristandadeko alderik ospatsuena izan da.

Laster sartuko gara Dardanelos iztuna eta, egunez igaroko dogu, eta uste dot bi-garrenneza mesa deuna esango dodala iztuna onetan. Itxas-ontziko agintari edo kapitanak esan dausku, bilden ikusiko doguzala Mitileño, Kios, Imbro, eta beste ugarte asko be, eta eguestenian elduko gariala Pireo urri txikira, emendik Atenas'e jauteko. Agur ba amatzox, Atenas'tik idazkiko deudut barriko, astirik badauak.

Jose Apita'ri esan atunetako datoren-razo kia izango nazala, ba emendik Errona'ra goza, baña egun gitxi egindo dogu urri aretan.

Aurra zaitu zeure semetxo

JON-EK

ALMACEN DE PAÑOS

Novedades de señora

MENDAZA, MELEIRO Y COMP.

Portal de Zamudio, 4, entrada por la Ronda

Precios fijos y económicos

GRANDES EXISTENCIAS

Teléfono 93-42.

Or Melilla aldeko arazuak gogora da-kasku izkirimiri zar bat.

—Mi capitán; aquí tengo un prisionero", didar egite-eban soldau batek.

—Pues tráetelo" erantzun cutson ka-pitanak.

—Rediez, es que no me dejá.

Ez ba, izelan ekarriko eban, prisionerua berar za-da?

Or Melilla aldian be, beti dabiz didarrez bakia egim dabiela, moruek azpiratu dabe-za, ta olako barriketak; onzker, ba kial ospatzeko, batet-haki zenbat zekor ta-ari il ta jan dituezan. "Ba, ori olan ba'dok

Denum Jagoba egunez emefik Bermeo-

ranta eruan eben gorpua Eleizalde'rena

zala jakin ebien umio tamalez beterik

briala batu ziran eta euretatik batzuk esan

cutesn bestie: "Guk entzun dogu ifoz gu-

re auzo-ikastolak eukitia asko be asko

Eleizalde'rei zor yakola eta guk geure es-

kar ona erakusteko erarik egokienetan

itzetx dakuogu, guk danoen artian bakotxak

apur banagaz jaupa-sari polita batuko

geunke, jaupa ori Eleizalde onaren, geuri

beti eukeraz maiteki itz egiten eukuzka,

ren gogo aldez opatzeko gure irakasle'

be ontz artuko dabe-ta. Au entzunaz ba-

terria guskiak abo batez erantzun eben: "De-

ori xegin biogu".

Agertu eutzen asmo au euren irakasle'

eta oneel ez bakarrik ontzat emon baita

pozik andienagaz goretzi eta esan eutes:

eleizkizuna egizko biotz maitasunekoa

izan dedintza guskiak Jauna arti bie-za

jaupa aretan eurak be etorriko zira-a-

ta, eta jaupa-sariya be ona izan dedin ex-

ak be emongo ebela eta onlantez egin eben

ba jaupa-saria emon yakonian (asko ere

txiz) abadiak esan eban: "orduan beste

mesa bat emon bearko dot datorren dom-

kan".

Geure txaloak auso-ikastolako une

maitakorei, eta euren irakasle argi eta

biotz onko anderako bieri, euren maitasun-

ezko erruki-egintza goralgari orraigaitik

eta Eleizalde'ren alargunari eta beren sen-

diko guskiak geure tamal agurrik biotz-

ikoena.

EUZKADI GUSTIKO IZPARRAK URRUTIZKINEZ TA BIDAIZ IDAZKIYAK KIRIKINO'RRI

tik untze bat ataraten ebillaia, ta danak juan ziran arrix begira; gixon arek u-tzari beste bat onduan sartu eutsion, eta leñengua, alai loja ipini eban, eta gero erraz atarabe.

Maipardak eta, andik alde egin ebeniar alkarri esan eutsien pozez ikotika:

—Oixe egin daigun, oixe egin daigun!!

—Baña nun datikogu beste untzia? ita-dute-eratu batzuk.

—Topauko da, batetab edo batebatzuk bein be eztria palta ixaten.

Eta... baita, topau eben untze orri, ta sat-erien bestiare orduan, eta orri dazib as-tzorde bat arazo ori aurrera eramango dituena eta egina ziot.

—Ondo dek: Beriala niak eurengana... urennarate.

ALEXANDER

Muxika

Eleizalde aundiaren gogo aldez Deun Iñaki egunian eiezkizun ederretarako egin zan erri onetako Ariatza'ko Eleizalde.

Goizeko 8'tan gure emengo Urrutxurbabide jaunak jaupa egin eban, "mis de Angeis" deritxona Satudai'ra Toma artezkarri zala abesti zan ederto, jaupa erdialdeko Auso ikastolako (Zubietako eta Ariatza'koak) umien Jaunartze orokarra, oneen irakasle diran Ajuria-Auzoko'tar Jone eta Aranara'ra Pilar eurekin zirala, eta

onez ganera 'beste abertzale alde' bat be-bai, Jaunartze bitartean gure 'Ogi zerutik' abesti eben oso samurki askori maitasun-malkoak utetzen euskuela, une aretan gure Eleizalde jeltzale gurena nire irudinean bixi-bixi eguna G. B.; azkenik Deun Iñaki-ereserkia abesturik amaitu zan elizkizuna.

Eleizalde biterik ego zan eta guskiak erexti eutzen ederto egin zaijari, eta ondiño gorbalen geyago izan zan Auso ikastolako ume ta irekak bilen biyen artian (arpidian) baturiko diruaz eginkuia zala ja-ki ebien.

Ikastolumiok bai ekien Eleizalde gaza-rorik txarto be txarto aurkitzen zala euren irakaslek esanda eta irakaslen aginduz, sarrroi otoi egiten eben beren osasun aldez.

Deun Jagoba egunez emefik Bermeo-

ranta eruan eben gorpua Eleizalde'rena

zala jakin ebien umio tamalez beterik

briala batu ziran eta euretatik batzuk esan

cutesn bestie: "Guk entzun dogu ifoz gu-

re auzo-ikastolak eukitia asko be asko

Eleizalde'rei zor yakola eta guk geure es-

kar ona erakusteko erarik egokienetan

itzetx dakuogu, guk danoen artian bakotxak

apur banagaz jaupa-sari polita batuko

geunke, jaupa ori Eleizalde onaren, geuri

beti eukeraz maiteki itz egiten eukuzka,